

Leren van elkaar

Het **kuikenpaspoort** van broederij Unibroed van Lith heeft ingrijpende gevolgen voor de eigen organisatie en voor de pluimveehouder. Maar elkaar de loef afsteken hoort er niet bij.

Een goed kuikenpaspoort dat op de juiste manier wordt geïntegreerd in de vleeskuikenkolom zet alles op z'n kop. Dat stelt Frank de Louw, directeur van broederij Unibroed van Lith. Openheid en transparantie zijn mooie woorden, maar dit middel zorgt ervoor dat het ook inhoud krijgt. De broederij heeft sinds het begin van dit jaar zo'n kuikenpaspoort ingevoerd en na enige maanden van data verzamelen is het praktijkrijp. In potentie heeft het kuikenpaspoort grote waarde: in het reduceren van antibioticagebruik door gericht te kunnen werken, in het beperken van uitval in de eerste week en in het gezond afleveren van kuikens aan de slachterij. Daarvoor moeten de partijen in de kolom wel informatie uitwisselen, van elkaar willen leren en hun management en bedrijfsvoering willen aanpassen. „Dat geldt voor ons als broederij, maar ook voor de vermeerderaars aan de voorkant en de vleespluimveehouders aan de achterkant. Ik kan mij zelfs voorstellen dat er een veel uitgebreidere terugkoppeling van slachterij naar pluimveehouder plaatsvindt, zodat we ook met die informatie kunnen bijsturen. En laten we in het hele pakket de voerleveranciers niet vergeten.”

Onderzoek aan de kuikens bij 1%
Zo op het oog is het kuikenpaspoort niet veel meer dan een stuk papier, dat overigens bij aflevering van de kuikens ook digitaal naar de kuikenhouder wordt gestuurd. Gegevens over geboortedatum, de leeftijd van de moederdieren bij inleg van de eieren, entingen bij het VB-koppel en in de broederij kan elke broederij wel oplepen. Op zich nuttige info, vooral om als pluimveehouder te beslissen om de stal in het geval van kuikens van jonge moederdieren iets verder op

Niet alle details zijn in het kuikenpaspoort terug te vinden. „We maken nergens een geheim van, maar sommige informatie heeft gewoon uitleg nodig”

te stoken, maar het zegt nog steeds weinig over de te leveren kuikens. Onderzoek aan de kuikens doet dat wel.
„Meten is weten, is ons devies. Eén promille wordt bij steekproef nader onderzocht”, aldus De Louw. Het onderzoek geeft informatie over cloacatempatuur, de gemiddelde lengte en het gemiddelde gewicht en daarvan de standaarddeviatie. Pluimveehouders geven aan uniforme koppels te willen, kuikenlengte en kuikengewicht vertellen daarover iets. Tevens is kuikenlengte een begrip voor groeipotentie. Dit geeft aan hoeveel eidooier omgezet is in skelet. Kuikengewicht in relatie tot de leeftijd van de moederdieren is een nieuw begrip. Maar de metingen van afgelopen jaar geven grote verschillen. Blijkbaar heeft de vermeerderingssector een nieuwe

uitdaging. Want hoe hoger het gewicht hoe gezonder het kuiken. Daarbovenop worden de kuikens gescoord op onderdelen als vitaliteit, uniformiteit, ogen, haken, navel enzovoort. Tot slot wordt een liggenblijversonderzoek uitgevoerd en gaan er kuikens voor gevoeligheidsstesten naar laboratoria.

De Louw: „We willen geld verdienen door open te zijn. Laat ik heel duidelijk stellen dat wij het niet altijd voor elkaar krijgen om een kuikenscore 10 te behalen. Dat kan gewoon niet. Daarbij moet ik echter ook opmerken dat de pluimveehouders lang niet allemaal een kuiken met score 10 en bijbehorende prijs willen betalen.”

Altijd mét advies

De gegevens uit het onderzoek monden uit in een advies voor het opvangen van de kuikens, zwart op wit in het kuikenpaspoort. Overigens zijn niet alle details op het paspoort terug te vinden. „Let wel, we

BART NUIS

maken nergens een geheim van, maar sommige informatie heeft gewoon uitleg nodig. Onze bedrijfsadviseurs geven die uitleg, zodat we voorkomen dat informatie verkeerd wordt geïnterpreteerd. Onze mensen beschikken over een breed referentiekader van dezelfde kuikens op meerdere bedrijven en weten van de laatste stand van onderzoek binnen en buiten onze eigen organisatie. Om een voorbeeld te noemen: we zien nog wel eens dat pootproblemen worden toegeschreven aan het voorkomen van enterococci, waar vervolgens naar wordt gehandeld (behandeld). Onderzoek wijst echter uit dat de enorme groei van de kuikens in de eerste tien dagen een belangrijke trigger is die pootproblemen veroorzaakt. Dit hebben wij ontdekt bij ons Broodskuiken. Kortom, dit kan leiden tot een heel ander management om problemen te voorkomen. Dat is waar ons advies van de bedrijfsadviseur het verschil maakt.”

De Louw stelt met nadruk dat een kuikenpaspoort zonder advies van de sector slechts van de regen in de drup helpt.

Consequenties broederij

Met de uitdagingen waar de sector voor staat – grote antibioticareductie en uitvalbeperking – moet de pluimveehouder goede kuikens ontvangen. Dat betekent dat de risico's tot een minimum moeten worden beperkt. „Zo leggen wij per bestelling per bedrijf/stal slechts broedeieren van één vermeerderingsbedrijf in en één stal wordt van maximaal twee vermeerderingsbedrijven beleverd. Valt het uitkomstpercentage dan mee of tegen, dan bellen we met de pluimveehouder in kwestie. Hij mag dan kiezen: wil hij bij een tekort bijmenging van een tweede vermeerderaar of mogen we er minder leveren? Mocht hij bijmenging willen, dan krijgt hij een tweede paspoort van het bijgemengde koppel, maar de meesten nemen genoeg met een paar kuikens minder in plaats van het risico van kuikens van een tweede vermeerderaar met bijvoorbeeld een andere leeftijd en entgeschiedenis”, aldus De Louw.

„Ons paspoort heeft grote consequenties. We leggen alleen zuivere koppels in en dat heeft gevolgen voor de interne organisatie. Van de grootte van de broedkasten tot de planning en de rentabiliteit, die hierdoor negatief beïnvloed kan worden als je dit niet voor 100 procent integreert.”

Het streven naar het produceren van goede kuikens heeft eveneens veel voeten in aarde. „De broedtemperatuur heeft grote consequenties. Een hoge temperatuur in de nabroedfase geeft een hoger uitkomstpercentage en dus winst voor de broederij, maar geeft kuikens met een slechtere kwaliteit die uitleg, zodat we voorkomen dat informatie verkeerd wordt geïnterpreteerd. Onze mensen beschikken over een breed referentiekader van dezelfde kuikens op meerdere bedrijven en weten van de laatste stand van onderzoek binnen en buiten onze eigen organisatie. Om een voorbeeld te noemen: we zien nog wel eens dat pootproblemen worden toegeschreven aan het voorkomen van enterococci, waar vervolgens naar wordt gehandeld (behandeld). Onderzoek wijst echter uit dat de enorme groei van de kuikens in de eerste tien dagen een belangrijke trigger is die pootproblemen veroorzaakt. Dit hebben wij ontdekt bij ons Broodskuiken. Kortom, dit kan leiden tot een heel ander management om problemen te voorkomen. Dat is waar ons advies van de bedrijfsadviseur het verschil maakt.”

Consequenties pluimveebedrijf

Het advies aan de pluimveehouders ligt in het verlengde van het kuiken dat ze krijgen. De Louw: „Mits de opvang goed is, zijn kuikens van jonge moederdieren de beste die je je als pluimveehouder kunt wensen. In de praktijk denkt men hier wel eens anders over, maar in maternale immuniteit is er geen beter kuiken. Pluimveehouders moeten

heel goed beseffen dat niet alle kuikens komen van moederdieren in de door hen zo gewaardeerde leeftijd van 35 tot 50 weken en het is ook niet automatisch zo dat dan de beste kuikens zijn. Dat betekent ook dat je ze niet op de automatische piloot kunt opvangen. Onze adviezen zijn er niet voor niets.”

Broederij Unibroed wil zo veel mogelijk info terug van de kuikenhouders en koppelt deze op haar beurt samen met onderzoeken naar broedkwaliteit terug naar het VB-bedrijf. „Uit de informatie die van de vleeskuikenhouder komt weten we of de adviezen worden opgevolgd en of de adviezen deugen. Ook wij willen weten waarom een kuiken met een kuikenscore 8 in de broederij na een week op het kuikenbedrijf slechts 4 scoort en andersom. Het komt voor dat van een vermeerderaar op één dag meerdere klanten worden beleverd, zelfde tijd gelegd, zelfde broedproces en dan gaat het ooit bij een klant mis. Dit gaan we dan open en transparant communiceren om het lek te dichten. De uitgebreide computerdatabase achter het kuikenpaspoort kan heel verhelderend werken. Daaruit kunnen we alle broedgegevens, alle resultaten van de kuikens van hetzelfde VB-koppel in andere stallen en de opvanggegevens van deze stallen halen. Dan blijkt vaak dat de kuikens niet het probleem zijn.”

Consequenties sector

De Louw begrijpt heel goed dat het invoeren van een sectorbreed kuikenpaspoort, eventueel in IKB-verband, op weerstand kan rekenen. „Iedereen zal met de billen bloot moeten en daarbovenop ook nog anders moeten gaan werken. Iedereen zal daaraan moeten wennen. Waar we doorheen moeten is dat we samen de informatie die we uit het kuiken kunnen halen moeten leren gebruiken en interpreteren. En dan niet deze informatie gebruiken om elkaar de loef af te steken, maar om te leren en te veranderen. We werken immers met levende have en dat brengt risico's met zich mee. Door samen te werken wordt de wereld alleen maar beter, mits de juiste intentie er is. We kunnen de toekomst niet in zonder een goed kuikenpaspoort. Iedereen in de keten zal zijn uiterste best moeten doen om een goed kuiken te produceren en in de benen te houden, gedwongen door regelgeving en economie.”

De uitdaging is groot, 50 procent reductie van antibiotica in drie jaar waarvan 20 procent al in 2011 en binnenkort de Europese regels voor uitval. Zonder volledig doorgevoerd kuikenpaspoort zijn deze doelen nauwelijks haalbaar.

Fabian Brockötter fabian.brockotter@reedbusiness.nl